

ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОЛІТНОГО СКЛАДУ СЛИНИ У ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ З ЕЗОФАГЕАЛЬНИМИ УСКЛАДНЕННЯМИ

Заздравнов А.А.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

У хворих на ревматоїдний артрит (РА) езофагеальні ускладнення є досить частими. Печія, основна ознака гастроєзофагеального рефлюксу, турбує осіб з РА в 2,4 рази частіше ніж в популяції. Зацікавленість в дослідженні слини у даних пацієнтів обумовлена її провідною роллю в преепітеліальному захисті стравоходу. Окрім загального об'єму слини, значна роль в езофагопротекції належить її мінеральному складу. Особливу увагу привертають есенційні мікроелементи цинк (Zn) та мідь (Cu). За участю Zn відбувається посттравматична регенерація, він справляє антиульцеровий ефект. Cu бере участь в синтезі колагену та еластину, її дефіцит спричиняє анемію, порушення остеогенезу, появу артритів.

Мета роботи: дослідити вміст Zn та Cu в слині хворих на РА, ускладнений патологією стравоходу. З'ясувати впливу дисбалансу даних мікроелементів на патогенез езофагеальних ускладнень у хворих на РА.

Матеріали та методи дослідження. Обстежено 55 хворих на РА з езофагеальними ускладненнями (основна група) та 25 осіб з РА без патології стравоходу (група порівняння). Групи хворих були співставимі за основними ознаками. Забір слини проводили вранці, впродовж 10 хвилин пасивної секреції. Вміст Cu та Zn вивчали методом колориметрії. Отримані результати порівнювали з аналогічними показниками 20 практично здорових осіб (контрольна група).

Результати та їх обговорення. На етапі сіалометрії було виявлено достовірне ($p < 0,05$) зменшення базальної секреції слини в основній групі хворих ($0,26 \pm 0,010$ мл/хв) при співставленні з групою порівняння ($0,31 \pm 0,021$ мл/хв) та групою контролю ($0,41 \pm 0,022$ мл/хв). Вміст Zn в слині був меншим ($p < 0,05$) у хворих основної групи ($0,20 \pm 0,012$ мг/мл) порівняно з групами порівняння ($0,25 \pm 0,020$ мг/мл) та контролю ($0,31 \pm 0,03$ мг/мл). Саліварна концентрація Cu в групах хворих не мала вірогідних ($p > 0,05$) розбіжностей. Отже, дефіцит слини у осіб основної групи обтяжувався ще й зниженим саліварним вмістом Zn. До речі, жоден з обстежених хворих основної групи та 20 (80%) пацієнтів групи порівняння не мали повного зубного ряду, що можна пояснити як гіпосалівацією, так і зниженим рівнем Zn в слині, адже його дефіцит сприяє каріозному процесу.

Висновки. У хворих на РА із езофагеальними ускладненнями спостерігається знижена концентрація Zn на тлі гіпосалівації. Дані розлади сприяють порушенню преепітеліального захисту слизової оболонки стравоходу та виступають одним з чинників існування й прогресування езофагеальних ускладнень.